



AB BÜLTENİ

EYLÜL 2026

EYLÜL 2026

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ
AB BÜLTENİ

HABER VE İÇERİK
TİM Brüksel Temsilciliği

Onurcan MISIR
(TİM Proje Koordinasyon Müdürlüğü)

EDİTÖR
Tayyip YAHYAOĞLU

TASARIM
İrem AKCAN

YÖNETİM YERİ
TİM Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna
Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi
No: 3 B Blok Kat :2
34197 Bahçelievler / İSTANBUL
0212 454 02 45
projeofisi@tim.org.tr
www.tim.org.tr

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

	(AB)*	(Euro Bölgesi)*	2026 (Euro Bölgesi)**	2027 (Euro Bölgesi)**	2028 (Euro Bölgesi)**
Büyüme	1,2%	1,0%	0,8%	1,2%	1,5%
Enflasyon	3,0%	2,9%	3,0%	2,3%	2,0%
İşsizlik	6,1%	6,4%	6,3%	6,2%	6,0%
Aylık İhracat (Milyar)	241,5	272,5			
Aylık İthalat (Milyar)	237,7	264,0			
Gösterge Faiz			2%		

*: 31 Ağustos 2026 itibarıyla son Eurostat verileri (Ticaret verileri sırasıyla AB dışı ve Euro Bölgesi dışı ticareti kapsamaktadır.)

** : AMB'nin Haziran 2026 projeksiyonlar

Temel Göstergelerde Son Gelişmeler

31 Ağustos 2026 itibarıyla en güncel Eurostat verilerine göre;

- AB'de milli gelir 2025 yılında 18,8 trilyon euroya ulaştı. Almanya, 4,5 trilyon euro ile AB ekonomisinin %23,8'ini oluştururken, Almanya'yı Fransa (%15,8) ve İtalya (%12) takip etti. Malta (%0,1), GKRY (%0,2), Estonya (%0,2) ve Letonya (%0,2) AB'nin en küçük ekonomileri oldu.
- Temmuz ayında AB enflasyonu önceki aya göre artış göstererek %3'e (Haziran ayında %2,9), Euro Bölgesi enflasyonu %2,9'a (Haziran ayında %2,8) yükseldi. Bir önceki yılın aynı döneminde enflasyon AB'de %2,4, Euro Bölgesi'nde %2 idi.
- Ağustos ayında Euro Bölgesi yıllık enflasyonunun temmuz ayındaki %2,9 seviyesinden %3,3 seviyesine çıkması öngörülüyor.
- Bir önceki çeyreğe oranla, 2026 ikin-



ci çeyreğinde AB ekonomisi %0,5, Euro Bölgesi %0,4 büyüdü. Bir önceki yılın aynı dönemine oranla büyüme AB'de %1,2, Euro Bölgesi'nde %1 oldu.

- Sanayi üretimi haziran ayında bir önceki aya göre AB'de %0,2 artarken, Euro Bölgesi'nde sabit kaldı.
- 2026 yılı Temmuz ayında işsizlik oranı AB'de %6,1, Euro Bölgesi'nde %6,4 oldu.

Avrupa Birliği'nin ithalatı 237,7 milyar euro oldu

Eurostat tarafından ağustos ayında açıklanan AB'nin 2026 yılı Haziran ayı dış ticaret verilerine göre, AB dışı ülkelere mal ithalatı 2025 yılı Haziran ayına göre %13,5 artarak 237,7 milyar euro oldu.

Haziran ayında en önemli 10 ticaret ortağı arasında yalnızca Hindistan'dan (%-5,9) ve çok düşük oranda Türkiye'den (%-0,1) ithalatta düşüş kaydedilirken, başta Brezilya (%39,9), Norveç (%16,3), Çin (%12,5) ve Birleşik Krallık

(%12,3) olmak üzere diğer önemli ticaret ortaklarından ithalatta önemli artışlar görüldü.

Türkiye'den mayıs ayı ithalatı 8,5 milyar euro olurken, Türkiye'ye ihracat %6,7 artış ile 9,7 milyar euroya yükseldi. AB dışı ülkelere ihracat %12,5 artarak 241,5 milyar euro olurken, başta Hindistan (%31,1), Japonya (%17,3), Brezilya (%15,2) ve İsviçre (%14,5) olmak üzere AB'nin önemli ticaret ortaklarının tamamına ihracatta artış yaşandı.

AB tarım ürünleri ithalatı 93,4 milyar euro oldu

Ağustos ayında yayımlanan AB Tarım Ürünleri Ticareti Raporu'na göre, 2026 yılının ilk yarısında tarım ürünleri ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre %4 düşüşle 93,4 milyar euroya geriledi.

İthalatın gerilemesindeki ana neden, kakao fiyatlarındaki düşüş nedeniyle ithalat değerindeki azalma olurken, önemli kakao üretici ülkelere Gine (%-94), Nijerya (%-46), Kamerun (%-43) ve Fildişi Sahili'nden (%-19) ithalatın önemli ölçüde gerilediği görüldü.

Brezilya, Birleşik Krallık ve ABD, AB'nin en önemli 3 tedarikçisi olmaya devam etti. AB'nin en önemli 15 ticaret ortağı arasında yalnızca Arjantin (%11), Vietnam (%6), Brezilya (%5) ve Fas'tan (%1) ithalatta artış görülürken, başta Kanada (%-20) ve Hindistan (%-13) olmak üzere diğer ticaret ortaklarından ithalat önemli ölçüde geriledi. Türkiye'den ithalat da 2026 Ocak-Haziran

döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %5 gerileyerek 3,48 milyar euro olurken, Türkiye, AB'nin ithalatında 7. sırada yer aldı.

AB'nin 2026'nın ilk altı ayında en çok ithalat yaptığı ürün grupları sırasıyla; çay, kahve ve baharatlar, meyve ve yemişler ile yağlı tohumlar ve protein bitkileri oldu.

Aynı dönemde AB tarım ürünleri ihracatı ise %2 gerileme göstererek 117,2 milyar euro oldu. AB'nin en büyük 15 ihracat pazarı içerisinde, Japonya (%-12), ABD (%-11) ve Fas'a (%-10) ihracat düşerken, yalnızca Ukrayna'ya (%12) ihracatta kayda değer bir artış görüldü. Türkiye'ye ihracat %4 düzeyinde yükselirken, Türkiye ihracatta AB'nin 7. büyük ticaret ortağı olmaya devam etti. Birleşik Krallık, %23 pazar payı ile AB'nin açık ara en büyük ihracat pazarı olmayı sürdürdü.

AB KURUMLARI - POLİTİKALAR VE UYGULAMALAR

AB Kamu Alımları taslağında Avrupa tercihi genişliyor

Avrupa Komisyonu tarafından üzerinde çalışılmakta olan revize Kamu Alımları mevzuatına ilişkin sızan taslakta “Avrupa tercihi”nin partner ülkeleri kapsamı öngörülmüyor.

Söz konusu mevzuat, halen üzerinde çalışmalar sürmekte olan Sanayi Hızlandırma Yasası'ndan (IAA) ayrı bir genel kamu alımları düzenlemesidir ve kamu alımlarında üçüncü ülkelerin ve bu ülkelerden gelen ürün/hizmetlerin ihalelere katılımını düzenlemekte/sınırlandırmaktadır.

“European preference” ve “Made in EU” kavramlarının tartışıldığı IAA'nın temel ayaklarından biri de, yasa kapsamındaki ürün gruplarına yönelik spesifik kamu alımları kurallarıdır. Türkiye'nin IAA kapsamında olması için çalışmalar yürütülmekte olup, mevcut IAA taslağının genel hükümleri, AB ile kamu alımları anlaşması olan ülkeleri kapsama almaktadır. Bu çerçevede, Türkiye ile AB arasında bir kamu alımları anlaşması yapılması halinde Türkiye de kapsamda olacaktır.

Revize Kamu Alımları Yönetmeliği taslağında, IAA'ya ilişkin çalışmalarda ülkemizin hedeflediği gibi, partner ülkelerin kapsamda olduğu görülmektedir. Bir başka ifadeyle, üçüncü ülkeler AB ile kamu alımları anlaşmasına taraf olmaları halinde Avrupa tercihi kapsamında yer alabileceklerdir.

Dolayısıyla, mevcut IAA taslağında olduğu gibi sızan Kamu Alımları Yönetmeliğine göre de, firmalarımızın AB'deki kamu alımı süreçlerinde sorun yaşamaması için Türkiye ile AB arasında bir kamu alımları anlaşmasının ak-



dedilmesi gerekecektir. Bir anlaşma akdedilmemesi halinde, Türk menşeli ürün kullanan firmalar da kamu ihalelerinde dezavantajlı duruma düşebilecektir.

Taslağa göre, AB ülkelerinde ihalelere katılım sadece AB üyesi ülkeler ve kamu alımları anlaşması bulunan (covered countries) ülkeler ile sınırlandırılabilir.

Kapsam dışı ülke şirketleri doğrudan ihale dışı bırakılabilecektir. Ayrıca, kamu ihale teklifinde yer alan malların, hizmetlerin veya yapım işi bileşenlerinin değer bazında %50'den fazlasının kapsam dışı üçüncü ülkeler menşeli olması durumunda, AB kamu alıcıları bu teklifleri reddetme yetkisine sahip olacaktır.

İhalelerin değerlendirilmesi aşamasında, kapsam dışı ülkelere gelen tekliflerin fiyatlarına (değerlendirme amaçlı olarak) sanal bir artış uygulanabilecek veya AB menşeli tekliflere ek değerlendirme puanları verilerek Türk firmaları rekabette geriye düşürülebilecektir.

Avrupa Komisyonu, üçüncü bir ülkenin AB firmalarına müteakabiliyet esasına dayalı ulusal muamele göstermediğini (kendi pazarını açmadığını) tespit ederse, ilgili ülkenin ihalelere katılımını tamamen askıya alabilecektir.

Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın (ABAD) Kolin İnşaat davasına atıfla, AB'nin uluslararası kamu alımları taahhütleri (Kamu Alımları Anlaşması veya ikili serbest ticaret anlaşmaları) kapsamında yer almayan üçüncü ülkelerden gelen firmaların, AB kamu ihale hukukundan doğan eşit muamele ve ayrımcılık yapılmaması ilkelerinden yararlanamayacağı belirtilmek-

tedir.

Mevzuat kapsamında ayrıca, döngüsel ekonomi kapsamında yeşil kamu alımı kriterleri getirilmektedir. Bu kapsamda, çevreye duyarlı kamu alımlarını (Green Public Procurement) teşvik etmek üzere, döngüsel ekonomi, kaynak verimliliği, ürün ömrünün uzatılması ve geri dönüştürülmüş malzeme kullanımı gibi kriterler kullanılabilecektir. AB kamu ihalelerine ürün tedarik edecek firmalarımızın geri dönüştürülmüş içerik (recycled content) ve çevre etiketleri (Ecolabel) standartlarına uyum sağlaması gerekebilecektir.

Fransa, IAA kapsamında daha katı bir “Made in EU” talep ediyor

Sanayi Hızlandırma Yasası (IAA) kapsamında Fransa, “Made in EU”nun daha sıkı bir şekilde uygulanmasını talep ediyor.

Mevcut taslakta AB ile kamu alımları anlaşması bulunan ülkelerin “Made in EU” kapsamına alınması, ancak müteakabiliyet çerçevesinde AB firmalarına pazarını kapatan ülkelerin ikincil düzenlemelerle Avrupa Komisyonu tarafından dışarıda bırakılması öngörüldürken, Fransa tarafından bu yaklaşımın terse çevrilmesi öneriliyor.

Böylelikle, kamu alımları ve devlet yardımlarında AB-27'ye öncelik verilmesi, kapsamın ilk

başta dar tutulması ve ticaret ortaklarına ancak müteakabiliyet çerçevesinde AB ekonomi ve sanayi çıkarlarına hizmet eden kriterlere dayanılarak genişletilmesi öneriliyor.

Taslağa ilişkin Avrupa Parlamentosu Rapor-törü Fransız Christophe Grudler tarafından da benzer bir yaklaşım benimsenmekte olup, başlangıçtan itibaren geniş bir coğrafi kapsam belirleyip daha sonra ülkeleri bu kapsamdan çıkarmak yerine, kriterleri karşılayan güvenilir üçüncü ülkelerin sonradan kapsama dâhil edilmesi öngörüldür.



AB çelik önleminde menşee Fabrika Test Sertifikası ile belirlenecek

AB çelik önlemi kapsamında AB Resmi Gazetesinde 31 Ağustos tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile eritme-döküm (melt and pour) ülkesinin belirlenmesine yönelik sunulacak kanıtlar belirlendi.

Bu kapsamda, ithalatçıların 1 Ekim 2026 tarihinden itibaren ithalat aşamasında eritme-döküm ülkesini ve döküm numarasını (heat number) içeren bir Fabrika Test Sertifikası (Mill Test Certificate - MTC) sunması gerekecek.

1 yıllık geçiş dönemi içerisinde, 30 Eylül 2027 tarihine kadar, MTC'de eritme-döküm ülkesi veya döküm numarası bilgisi eksikse, bu eksiklikleri tamamlamak üzere, fatura, irsaliye, kalite belgeleri ve satın alma sözleşmeleri, tedarikçilerden alınan uzun vadeli beyanlar, maliyet muhasebesi ve üretim belgeleri, ihraç eden ülkenin gümrük belgeleri, ticari yazışmalar veya üretim açıklamaları destekleyici



belge olarak kullanılabilecek.

Ancak, 1 Ekim 2027 itibarıyla ihracatçılarımızın MTC belgelerini eksiksiz bir şekilde sunmaları gerekecek olup, eritme ve döküm ülkesinin uygun ve doğrulanabilir belgelerle beyan edilmemesi durumunda, ithalat gümrük idareleri tarafından doğrudan reddedilebilecek.

AB alüminyum sektöründen Türkiye üzerinden Rus ürünleri uyarısı

AB'nin önde gelen yayın organlarından Politico'nun Trade Newsletter'ında yer alan habere göre, AB alüminyum sektörü ucuz Rus alüminyumunun Türkiye üzerinden AB pazarına girdiğine dikkat çekti.

Haberde, Rus alüminyumunun AB pazarına ulaştığı potansiyel ülkelerden biri olarak Türkiye'ye atıfta bulunuluyor.

AB alüminyum sektör temsilcisi European Aluminium Genel Müdürü Paul Voss tarafından yapılan açıklamaya yer verilen haberde, AB'nin Rusya'dan alüminyum ithalatını yasakladığı ancak Rus alüminyumunun küresel

piyasada düşük fiyatlarla bulunabildiği ve dolaylı olarak üçüncü ülkeler üzerinden bu ürünün ucuz bir şekilde AB pazarına girerek rekabeti bozucu etkiye yol açtığı vurgulanıyor. Örnek olarak, Türkiye'nin 2025 yılında birincil alüminyum ithalatının yaklaşık %20'sinin Rusya'dan ithal edildiği ve Rusya'nın Türkiye'nin ikinci en büyük tedarikçisi olduğu belirtiliyor.

Haber, AB alüminyum sektörünün Rus menşeli alüminyumun AB'ye ülkemiz dâhil üçüncü ülkeler üzerinden dolaylı ithalatının yasaklanması yönündeki baskısının arttığını ortaya koyuyor.



AB, SKDM'nin uygulanmasına ilişkin rehber belgeler yayımladı

Avrupa Komisyonu, 14 Ağustos tarihinde Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) kesin uygulama döneminde ülkemiz dâhil üçüncü ülke operatörlerini yönlendirmek üzere bir dizi rehber doküman yayımladı.

Avrupa Komisyonu tarafından yapılan açıklamada, yayımlanan SKDM'ye giriş (operatörlerin rol ve sorumlulukları, önemli aşamalar, son tarihler ve muafiyetler de dahil olmak üzere); AB dışı işletmeler için hızlı rehber (SKDM kapsamındaki ürünleri üre-

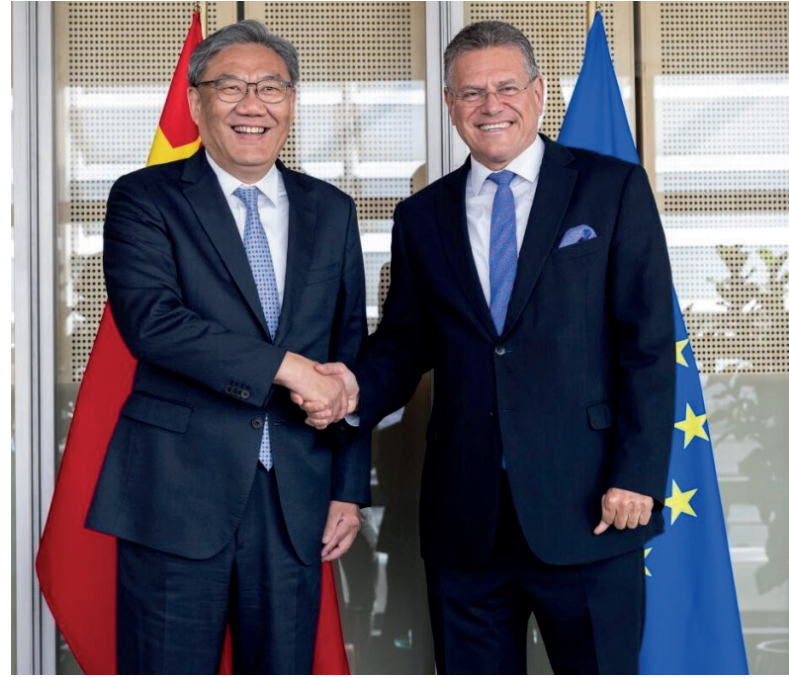
ten işletmeler açısından SKDM emisyonlarının izlenmesine ilişkin temel bilgiler); gömülü emisyonların hesaplanması (izleme ve raporlama yükümlülükleri ve tavsiyeler); sektöre özgü rehber dokümanları (alüminyum, çimento, demir ve çelik, elektrik, gübre ve hidrojen) gibi rehberlerin, işletmelerin emisyon verilerinin doğrulanmasına hazırlıklı olmalarına ve gerçek emisyonları raporlamak için gerekli doğru süreçlere sahip olmalarına destek sağlamasının amaçlandığı belirtildi.

AB, Çin'e karşı ticaret açığını azaltmak için arayış içinde

AB içerisinde, Çin ile günlük 1 milyar euroya yükselen ticaret açığına karşı ciddi tartışmalar devam ediyor.

AB tarafından, bir yandan anti damping, anti sübvansiyon ve korunma önlemleri gibi geleneksel ticaret politikası araçları, bir yandan ise çelik önleminde olduğu gibi ithalat kotaları ve Sanayi Hızlandırma Yasası gibi girişimler ile Çin'den ithalat sınırlandırılmaya çalışılırken, diğer yandan Çin ile iş birliği içerisinde ihracat ve ithalat dengesinin sağlanmasına çalışılıyor.

Avrupa Komisyonu'nun ticaretten sorumlu Komiseri Maros Šefčovič ile Çin Ticaret Bakanı Wang Wentao eşbaşkanlığında 29 Haziran tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilen AB-Çin Ticaret ve Yatırım İstisnaları'nın (TIC) ilk toplantısında, Çin'den ithalatın hızlı bir şekilde yükselmesi durumunda erken uyarı sağlamak üzere ortak bir izleme mekanizması kurulması kararlaştırılmıştı. Taraflar arasında eylül ayı ortasında video konferans yoluyla ikinci bir görüşme gerçekleştirilmesi ve ekim ayı başında Šefčovič'in Çin'i ziyaret



etmesi bekleniyor.

Hâlihazırda taraflar arasında teknik düzeyde görüşmeler devam ederken, AB liderleri ekim ayı sonuna kadar Çin ile yürütülen müzakerelerden bazı pilot uygulamalar da dâhil olmak üzere açık ve somut çıktılar bekliyor.

Öte yandan, AB liderleri Çin'e karşı yeni

araçlar geliştirmek üzere Komisyon'a görev verdi. Özellikle devlet sübvansiyonları ve haksız ticaret uygulamaları ile rekabeti bozan ülkelere yönelik, gümrük vergisi veya ithalat kotası uygulanmasına imkân tanıyan bir araç geliştirilmesine yönelik Fransız girişimine, birçok üye ülke destek veriyor. AB basınında, Çin ile rekabette en çok zorlanan sektörler arasında otomotiv ve kimya sektörleri öne çıkarılıyor.

Ancak Çin'den yapılan ithalatın sınırlandırılması ve bunun sonucunda yerli üreticilerin fiyatlarının dolaylı olarak yükselmesinin enflasyona olumsuz etki etme riski de devam ediyor. İran savaşı nedeniyle Euro Bölgesi'nde enflasyon temmuz ayında Avrupa Merkez Bankası'nın %2 hedefinin çok üstünde seyretmeye devam ederek %2,9'a ulaştı.

AB, pazarını ve sanayisini artan Çin tehdidi-ne karşı koruma için ciddi bir arayışta iken, AB'nin Çin tehdidine karşı aldığını/alacağını iddia ettiği, çelik önlemi ya da Sanayi Hız-

landırma Yasası gibi girişimler, sadece Çin'i değil, başta ülkemiz dâhil Avrupa değer zincirinde yer alan ülkeler olmak üzere, tüm ticaret partnerlerini etkilemektedir.

Ülkemiz açısından, AB'nin giderek belirginleşen korumacı yaklaşımı ile muhtemel kapsamlı korunma önlemlerinin ikili ticaret ve yatırım ilişkilerimiz üzerinde ciddi olumsuz etkiler yaratma riski devam etmektedir. Bununla birlikte, doğrudan Çin'i hedef alan önlemlerin hayata geçirilmesi, Türkiye-AB ticari ilişkilerini gerek ticaret hacmi gerekse ilişkilerin derinliği bakımından önemli ölçüde olumlu yönde etkileyebilecek fırsatlar yaratabilecektir. Öte yandan, Çin'e yönelik söz konusu önlemlerin yaratabileceği fırsatlardan yararlanılmasının, Çin menşeli girdilerin kullanımının sınırlandırılması veya bu girdilere alternatif tedarik kaynaklarına yönelinmesi gibi ilave gereklilikleri beraberinde getirebileceği hususu da göz ardı edilmemelidir.

Yabancı sübvansiyonlar, AB-Çin ticaretinde gerilim yaratıyor

Avrupa Komisyonu'nun ticaretten sorumlu Komiseri Maros Šefčovič ile Çin Ticaret Bakanı Wang Wentao eşbaşkanlığında haziran ayında başlatılan AB-Çin Ticaret ve Yatırım İstişareleri kapsamında ticaret ve yatırım politikaları konusunda bakanlar düzeyinde diyalogun güçlendirilmesi ve ikili ilişkilerin daha istikrarlı ve dengeli bir hale getirilmesi hedeflenmekle birlikte, AB'nin Çin'i hedef alan önlemleri bu istişarelerin etkinliğini tehdit ediyor. Son olarak, AB'nin Yabancı Sübvansiyonlar Yönetmeliği kapsamında, Çin Adalet Bakanlığı Çinli şirket-

lere Yönetmelik kapsamında yürütülecek soruşturmalarda AB yetkililerine bilgi vermemeleri talimatını verdi. Avrupa Komisyonu tarafından "JD.com"un, MediaMarkt'ın sahibi olan Almanya merkezli Ceconomy'yi 2 milyar euro karşılığında satın alma teklifine ilişkin olarak, JD.com'un Çin devleti tarafından sağlanan ayrıcalıklı finansman, vergi teşvikleri ve hibelerden yararlanarak iç pazarı bozabileceğine ilişkin bir soruşturma başlatılmıştı. Çin, AB'nin tek taraflı araçları kötüye kullandığını ve Çin firmalarından aşırı miktarda bilgi talep ettiğini savunuyor.

AB gıda ve tarım ürünlerinde MRL değişiklikleri

Avrupa Komisyonu tarafından Dünya Ticaret Örgütüne yapılan bildirim ile; fındık, domates, soğan, sarımsak ve baharat gibi çok sayıda üründe profenofos kalıntısı için maksimum kalıntı seviyelerinin (MRL) tespit edilen en düşük seviye (LOD değeri) olarak 0,01 mg/kg'a düşürülmesinin planlandığı bildirildi.

Onaylanması halinde yeni MRL seviyelerinin 2027 yılı Eylül ayından itibaren geçerli olması öngörülmüyor. Öte yandan, AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan Yönetmelik ile MRL

seviyeleri, 29 Ocak 2027 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde;

- Benomyl için, bal, baharat ve çay gibi kısıtlı ürünler hariç tüm ürünlerde tespit edilen en düşük seviye olan 0,01 mg/kg'a;
- Thiophanate-methyl için tüm ürünlerde tespit edilen en düşük seviye olan 0,01 mg/kg'a;
- Carbendazim için tüm ürünlerde tespit edilen en düşük seviye olan 0,01 mg/kg'a düşürüldü.

AB Ambalaj ve Ambalaj Atığı Yönetmeliği yürürlüğe girdi

11 Şubat 2025 tarihinde yürürlüğe giren AB Ambalaj ve Ambalaj Atığı Yönetmeliği, 12 Ağustos 2026 tarihi itibarıyla uygulamaya geçti.

Yönetmelik kapsamında, AB'ye ihraç edilen ambalajların AB pazarına girebilmesi için belirli teknik standartları karşılaması gerekecektir. Bu kapsamda örneğin, 12 Ağustos 2026'dan itibaren AB pazarına sunulan tüm ambalajların geri dönüştürülebilir olması zorunlu olacaktır. Gıda ile temas eden ambalajlarda belirli sınırların üzerindeki PFAS (per- ve polifloroalkil maddeler) kullanımı 12 Ağustos 2026'dan itibaren yasaklanacaktır. İthalatçılar, ambalajın sürdürülebilirlik ve etiketleme gereksinimlerine uygunluğunu ka-

nıtlamak için üreticilerden (örneğin ülkemiz firmalarından) teknik dokümantasyon ve bilgi talep edebilecektir. 12 Ağustos 2028'den itibaren ambalajların üzerinde malzeme bileşimini gösteren harmonize etiketlerin bulunması zorunlu olacaktır. Yeniden kullanılabilir ambalajlar için QR kodu gibi dijital veri taşıyıcıları aracılığıyla bilgi sunulması gerekecektir.

Türkiye'den ihracat yapan firmalarımızın ambalaj tasarımlarını geri dönüştürülebilirlik kriterlerine göre güncellemeleri ve kimyasal kısıtlamalara dikkat etmeleri gerekmektedir. mevzuatın ilgili sektörler tarafından dikkatle incelenmesinde yarar görülmektedir.

AB TİCARET POLİTİKASI ÖNLEMLERİ

Avrupa Komisyonu'nun Son Dönem Ticari Savunma Araçları Uygulamaları

AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan;

- 25 Ağustos tarihli Yönetmelik ile, Çin menşeli 28.23 ve 32.06 başlık altında sınıflandırılan titanyum dioksit ithalatına yönelik mevcut anti-damping önlemlerinin etkisiz kılınıp kılınmadığını belirlemek amacıyla yeni bir soruşturma başlatıldığı bildirildi.
- 10 Ağustos tarihli Yönetmelik ile Çin menşeli 72.29 başlık altında sınıflandırılan siliko-mangan çelik tel ithalatına yönelik %75,3 ile %102,4 arasında değişen oranlarda geçici anti-damping önlemi alındı.
- 10 Ağustos tarihli Yönetmelik ile Güney Kore ve Meksika menşeli 29.17 başlık altında sınıflandırılan tereftalik asit ithalatına %6,1 ile %24,1 arasında değişen oranlarda nihai anti-damping önlemi alındı.
- 6 Ağustos tarihli Yönetmelik ile Çin menşeli 48.09, 48.11, 48.16 ve 48.23 başlık altında sınıflandırılan hafif termal kâğıt ürün ithalatında %28,8 ile %70,5 arasında değişen oranlarda geçici telafi edici vergi uygulanmasına karar verildi.

AB, çelik önlemleri kapsamında ikili korunma önlemi aldı

AB çelik ürünlerinde 1 Temmuz tarihi itibarıyla yürürlüğe giren kotalar bağlamında, AB ile STA'sı olan ve kota miktarı konusunda anlaşığı ülkelerle, önlemin hukuki zeminini güçlendirmek üzere, kota dışı %50 vergileri ikili korunma önlemi olarak uygulama kararını resmileştirdi. Bu kapsamda, AB Resmi Ga-

zetesinde 5 Ağustos tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile, ülkemiz dâhil 9 STA ortağına çelik ürünlerinde mevcut ticaret anlaşmaları çerçevesinde ikili korunma önlemi alındı. Bu prosedürel düzenlemenin, temmuz ayında yürürlüğe giren önlemin dışında bir etkisi söz konusu değildir.

AB'den cam elyaf kumaşta telafi edici vergiye devam kararı

AB Resmi Gazetesi'nde 10 Ağustos tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile Çin ve Mısır menşeli 70.19 başlık altında sınıflandırılan belirli dokunmuş ve/veya dikilmiş cam elyaf kumaş (GFF) ithalatına yönelik telafi edici verginin, yapılan nihai gözden geçirme sonucunda, Türkiye ve Fas'tan sevk edilen ürünlere genişletilmiş şekilde devamına karar verildi.

Yönetmelik kapsamında, Türkiye'den sevk edilen GFF ürünleri, Türkiye menşeli olarak beyan edilip edilmediğine bakılmaksızın, Çin için belirlenen "diğer tüm şirketler" oranı olan %30,7 tutarında telafi edici vergiye tabi olacaktır.

Aynı ürün grubunda antidamping önlemi ile benzer şekilde, Saertex Turkey Tekstil Ltd. Şti., Sönmez



Asf İplik Dokuma ve Boya San. Tic. A.Ş., Kompozit Sanayi Anonim Şirketi ve Fibroteks Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi / Telateks Dış Ticaret ve Fibroteks Dokuma Sanayi ve Ticaret A.Ş. önlemden muaf tutuldu.

AB'den beş ülkeye soğuk haddelenmiş çelikte anti-damping önlemi

Avrupa Birliği tarafından Türkiye dâhil 5 ülkeden (Hindistan, Japonya, Tayvan, Vietnam) soğuk haddelenmiş çelik ithalatında nihai antidamping önlemi alınıyor.

Eurometal ve Steelorbis tarafından paylaşılan bilgiye göre; Türkiye'den ithalatta %5,6 ile %9,7 arasında değişen oranlarda, diğer 4

ülkeden ise %9,5 ile %28 arasında değişen oranlarda antidamping vergisi alınması öngörülüyor.

Bilindiği üzere soruşturma, Eurofer'in şikâyeti üzerine 18 Eylül 2025 tarihinde başlatılmıştı.

TÜRKİYE - AB

AB'de MRL düşüşünün üçüncü ülke ithalatını azaltacağı öngörülüyor

Avrupa Komisyonu tarafından 2025 yılı Şubat ayında yayımlanan Tarım ve Gıda Vizyon Belgesi kapsamında, AB içinde yasaklı pestisitlerin ithal gıdalar yoluyla AB'ye girişinin kısıtlanmasının ekonomik etkilerini inceleyen bir çalışma yayımlandı.

Çalışmada Türkiye, AB'nin en tehlikeli pestisitlere yönelik yeni MRL (Maksimum Kalıntı Seviyesi) düzenlemelerinden en çok etkileyecek ülkelerden biri olarak tanımlandı.

AB Ortak Araştırma Merkezi tarafından 11 Ağustos tarihinde yayımlanan çalışmada, AB'de onaylanmamış ancak ithal ürünlerde kalıntısı tespit edilen veya ihracatçı ülkelerde kullanımı yetkilendirilmiş 18 tehlikeli aktif madde için MRL değerlerinin, ölçüm sınırına (LOQ) çekilmesinin olası ekonomik etkileri değerlendirildi.

İhracatçıların yeni kısıtlamalara uyum sağlama kapasitesine göre farklı senaryoların incelendiği çalışmada, AB dışı üreticilerin uygulamalarını değiştirmede ve AB'ye ihracatın durduğu senaryoda AB'nin toplam tarımsal ithalatının %41 oranında düşeceği (turunçgiller gibi bazı ürünlerde bu düşüşün %92'ye ulaşabileceği); üreticilerin %20 ek maliyetle uyum sağladığı durumda ithalatın %8 gerileyeceği; ancak en yüksek uyum kapasitesi de dâhil olmak üzere her durumda MRL seviyelerinin düşürülmesinin ithalatın azalmasına, AB içi üretimin artmasına ve tüketici fiyatlarının yükselmesine yol açacağı ortaya konuldu. Çalışmada ayrıca,

- Türkiye'nin, AB'nin ithalat kontrollerinde kalıntıları en fazla tespit edilen tehlikeli aktif madde sayısına sahip ülke olduğu;

- Türkiye'nin AB'ye yaptığı ihracatı en çok etkileyen üç ana maddenin glufosinate (4,04 milyar dolarlık ihracatı etkilemektedir), spirodiclofen (1,12 milyar dolarlık ihracatı etkilemektedir), dimethomorph (943 milyon dolarlık ihracatı etkilemektedir) olduğu;
- Türkiye'nin AB'ye yaklaşık 5,12 milyar dolarlık ihracatının olası düzenlemeden etkilenebileceği (AB'nin bu alandaki toplam ithalatının yaklaşık %9'u),
- Türkiye'nin olası değişiklikten etkilenen ürünlerde toplam ihracatının %55,2'sinin AB pazarına yönelik olduğu belirtildi.

Çalışma kapsamında Türkiye için en riskli ürünler fındık ve tatlı biber olarak belirlendi.

Türkiye'nin etkileneceği ürünler listesinde AB'ye ihraç ettiği en önemli ürünün fındık olduğu; önlemden etkilenecek ürün grupları arasında fındığın payının %46,7, tatlı biberin payının %11,7, diğer 35 ürünün payının ise %53,9 olduğu belirtildi. (toplam oranın %100'ü geçmesinin bazı ürünlerin CN kodlarındaki örtüşmesinden kaynaklandığı ifade edildi).

Cyproconazole üzerine yapılan özel vaka çalışmasında, yasaklı maddelerin AB onaylı alternatiflerle değiştirilmesinin üretim maliyetlerini %20 ila %40 oranında artırabileceği, Türk üreticiler için bunun ciddi bir rekabet gücü kaybı veya kâr marjı daralması anlamına gelebileceği; şeker pancarı gibi bazı ürünlerde Türkiye'nin hâlihazırda AB onaylı alternatif pestisitleri kullandığı, bunun da bazı sektörlerde uyumun daha kolay olabileceğine işaret ettiği vurgulandı.

Türkiye'nin kapsamdaki ürünlerde küresel olarak yüksek rekabet gücüne (S-RCA indeksi: 0,66) ve yüksek pazar çeşitliliğine (155 farklı ihracat destinasyonu) sahip olduğu; ihracatın AB'ye yapılamadığı durumlarda ürünlerin iç pazarda tüketilme potansiyelinin yüksek olduğu (yurt içi emilim oranı 0,09 - oldukça güçlü), ancak Türkiye için en büyük riskin fiyat düşüşü olabileceği, nitekim verilerin Türkiye'nin bu ürünleri AB pazarına, kendi iç pazarına kıyasla 4,2 kat daha pahalıya sattığını gösterdiği; ihracatın başka ülkelere yönlendirilmesi durumunda dahi yaklaşık 2 katlık bir fiyat kaybı riski (AB fiya-

tı/AB dışı fiyat oranı: 1,99) bulunduğu belirtildi.

Sonuç olarak, AB'nin AB içerisinde yasaklı pestisitlerde MRL değerlerini düşürmesi, ülkemiz ihracatçıları için sadece teknik bir standart değişikliği değil, 5 milyar dolarlık bir pazarın risk altına girmesi ve ciddi ek maliyetlerin doğması anlamına gelmektedir. İlgili üreticilerimizin, üretim süreçlerini AB'nin "en tehlikeli" olarak sınıflandırdığı bu 18 aktif maddeden hızla arındırması kritik önem arz etmektedir.



IPA III - GOAL

(Dijital Mentorluğu Üst Seviyeye Taşımak için Daha Yeşil Birlikler)

Eylül 2026 itibarıyla 32. ayına giren proje kapsamında ilk büyük girişimci etkinliği olan Green Challenge kapanış ve gelecek planlama faaliyetleri sürdürüldü. Türkiye Innovation Week 2026 kapsamında Green Challenge kazanan firmalarımıza yer verilecek panel etkinliğinin 16 Ekim 2026 tarihinde gerçekleştirilmesi planlanıyor. Gelecek çalışma ziyareti planlamaları Maastricht Üniversitesi ile, projenin son dönem bütçe çalışmaları ise AB Türkiye Delegasyonu ile yürütülüyor.

GREENTiM



Funded by
the European Union

IPA III - SUIT

(Sürdürülebilir Sanayi Dönüşümü İnisiyatifi)

TİM koordinatör ortaklığında ve İHKİB liderliğinde 36 ay sürecek proje, Türkiye'nin sürdürülebilir ve rekabetçi üretim kapasitesini güçlendirmeyi hedefleyen stratejik bir girişim olarak Kasım 2025 itibarıyla resmi olarak başlatıldı. Proje, tekstil, kimya ve lojistik sektörlerinde çevresel performansın artırılmasına yönelik kapsamlı bir dönüşüm süreci sunuyor.

IPA III SUIT Projesi kapsamında Ağustos 2026 döneminde lojistik, kimya, tekstil ve hazır giyim sektörlerine yönelik odak grup toplantıları düzenlendi.



IPA III - DIGITALTR

İmalat Sektörünün Dijital Dönüşümüne Destek Projesi

Avrupa Birliği IPA III fonuyla desteklenen "Üretim Sektörünün Dijital Dönüşümüne Destek - DIGITALTR" projesi, geliştirilmiş bir politika ekosistemi ve iyileştirilmiş altyapı aracılığıyla dijital dönüşümü destekleyerek Türk imalat sanayi işletmelerinin rekabet gücünü artırmayı hedefliyor. Bu kapsamda Türkiye imalat sanayinin dijital dönüşüm politika ekosisteminin AB ile daha da uyumlu hale getirilmesi, dijital dönüşüm ve inovasyon altyapısının iyileştirilmesi ve işletmelerin dijital yeteneklerinin artırılmasına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanıyor.

Sanayi Bakanlığı tarafından yürütülen ve Meclisimizin de paydaşları arasında yer aldığı proje toplamda 7,46 milyon euro bütçeye sahip olup, 36 aylık dönemde tamamlanması ön görülüyor. Bu doğrultuda, Türkiye'de faaliyet gösteren üretim işletmeleri ile sanayiye yönelik dijital çözümler geliştiren teknoloji sağlayıcılarına yönelik olarak aşağıda yer alan başlıklarda ücretsiz destek programı başvuruları başladı.

- Dijital Olgunluk Analizi
- Dijital Dönüşüm Danışmanlık Hizmetleri
- Test ve Doğrulama Hizmetleri
- Ortak Teknoloji Çözümü Geliştirme

Proje kapsamında, KOBİ'lere fon sağlamak üzere açılan çağrıya ilişkin farkındalık seminerleri 23 Eylül 2026 Çarşamba tarihinde ODTÜ Teknokent'te, 27 Eylül 2026'da AnkaTheraHub'da düzenlenecek.

Dijital Avrupa/ADİM - MIDAS

(Türkiye'nin Entegre Dijital Üretimini Geliştirme Merkezi)

Türkiye'de kurulan ilk 5 Avrupa Dijital İnovasyon Merkezinden (ADİM) biri olan MIDAS, Dijital Avrupa programı kapsamında geliştirdiği projeyle imalat sanayindeki KOBİ'lerin dijitalleşme ve sürdürülebilirlik odaklı dönüşüm ihtiyaçlarına kapsamlı hizmetlerle yanıt vermeyi hedefliyor. Eylül ayı itibarıyla 21. ayına girilen projede yeni web sitesinin bu ay içerisinde hizmete girmesi planlanıyor. 22 Eylül 2026 tarihinde gerçekleştirilecek MIDAS Vision Board Workshop kapsamında projenin gelecek dönem planlaması masaya yatırılacak.



İSTKA

Yapay Zekâ ile Tedarik Zinciri Optimizasyonu Projesi

İSTKA desteğiyle yürütülen "Yapay Zekâ ile Tedarik Zinciri Optimizasyonu Projesi" kapsamında, eylül ayı itibarıyla projemizin 11. ayına girildi. Proje hedeflerimiz doğrultusunda tamamlanan 10 adet "Yapay Zekâ Olgunluk Değerlendirmesi" çalışmasının ardından, firmaların iş akışları detaylıca analiz edildi ve her firmaya özel dijital dönüşüm reçeteleri hazırlandı.



Bu doğrultuda planlanan pilot çalışmalarına devam ediliyor. Proje kapsamında düzenlenen "Yapay Zekâ ile Tedarik Zinciri Optimizasyonunda AB Yeşil ve Dijital Dönüşüm Gündemi" başlıklı seminerde ise sürdürülebilir ve dijitalleşen tedarik zincirinde yapay zekânın sunduğu katma değer katılımcılara aktarıldı.

İSTKA

Hazır Giyim Tedarik Zincirinde İkiz Dönüşüm Projesi

İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından fonlanan; TİM ortaklığında yürütülen 12 aylık projede, Eylül 2026 itibarıyla uygulama sürecinin sonuna gelindi. Projenin kapanışı, 24 Eylül tarihinde yerli ve yabancı marka temsilcilerinin katılımıyla düzenlenecek Uluslararası Konferans ile gerçekleştirilecek.

Dünya Bankası

Ulusal Kalite Altyapısı İhtiyaç Analizi Projesi

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yüklenicisi olarak Dünya Bankası tarafından Meclisimizin fonlandığı "Ulusal Kalite Altyapısı İhtiyaç Analizi Projesi"nin amacı, Türkiye İmalat Sanayii Test ve Muayene kabiliyetlerinin envanterini çıkarmak ve bu envanter üzerinden Yatırım İhtiyaç Analizi gerçekleştirerek ülkemizin ulusal test ve muayene otoritesi olan TSE'nin kapasitesini artırmaktır. Proje kapsamında Haziran 2026 sonu itibarıyla tüm çıktılar tamamlanmış olup proje kapanış toplantısının bilahare gerçekleştirilmesi öngörülmüyor. Türkiye Innovation Week 2026 kapsamında düzenlenecek bir panel aracılığıyla proje çıktılarının kamuoyu ile paylaşılmasına yönelik çalışmalar sürdürülüyor.



**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**



THE WORLD BANK

İSTKA

İkiz Dönüşüm Yoluyla Endüstriyel Dekarbonizasyon (IDECTT) Projesi

İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından fonlanan; Yeditepe Üniversitesi liderliğinde TİM, Türkiye Döküm Sanayicileri Derneği ve Türkiye Alüminyum Sanayicileri Derneği ortaklığında yürütülen 12 aylık proje, demir, çelik, alüminyum, kimya ve çimento gibi karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren firmaların yeşil ve dijital dönüşüm süreçlerini hızlandırmayı ve SKDM gibi uluslararası çevre düzenlemelerine uyumlarını kolaylaştırmayı amaçlıyor. Proje kapsamında yapay zekâ tabanlı KarbonBot danışmanlık sistemi ve dijital bilgi kütüphanesi geliştirilmesi, 30 pilot firmada karbon ayak izi ölçümü yapılması ve karbon yönetim planları hazırlanması hedefleniyor. En az 400 katılımcıya yönelik karbon yönetimi, enerji verimliliği, dijitalleşme ve döngüsel ekonomi konularında modüler eğitim programları düzenlenmesi, ayrıca yapay zekâ destekli sistemlerin üretim hattı otomasyonu ve Endüstri 4.0 uygulamalarıyla entegrasyonu sağlanması planlanıyor. Proje sonucunda firmaların karbon ölçüm ve yönetim kapasitelerinin güçlendirilmesi, yeşil iş gücünün geliştirilmesi ve sektörlerin düşük karbonlu üretim yapısına geçişi desteklenerek uluslararası rekabet güçlerinin artırılması amaçlarına ulaşılacak.

21-24 Temmuz 2026 tarihleri arasında sanayide sürdürülebilir dönüşüm, düşük karbonlu üretim ve döngüsel ekonomi vizyonu doğrultusunda düzenlenen “Sanayide Dekarbonizasyon Sertifikalı Eğitim Serisi” yoğun katılımla tamamlandı. Program kapsamında Yeditepe Üniversitesi akademisyenleri tarafından demir-çelik ve demir dışı metal sektörlerinde karbonsuzlaşma, küresel iklim politikaları, Türkiye’nin emisyon azaltım yol haritası ile AB yeşil dönüşümünde finansman imkânları ve döngüsel ekonomi konuları detaylarıyla ele alındı. Eğitim serisinde, yeşil dönüşümün ve sürdürülebilir üretimin geleceğine yönelik kritik değerlendirmeler paylaşılarak sanayinin karbonsuzlaşma süreçlerindeki rolü vurgulandı.

Proje çerçevesinde eylül ayı içerisinde Yeditepe Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleşecek olan “COP31’e Doğru Kaynak Verimliliği ve Düşük Karbonlu Dönüşüm Çalıştayı” için de hazırlıklara başlanarak panelistler ve katılımcılara yönelik davetler iletildi.



Yeditepe Üniversitesi
KARBON
Karbon İzleme ve Yönetim Sistemi